Годишен финансов отчет на „Арсенал Трейдинг“ ЕООД
за периода, приключващ на 31 декември 2018 година

Управител: Добрин Цветанов Драгнев

Главен счетоводител: Боряна Владимирова Костадинова

Адрес на управление: гр. София ж.к. „Редута“ ул. „Погледец“ № 3

Одиторско дружество: „Ажур ТДМ“ ООД

Регистриран одитор, отговорен за одита: Даниел Рахнев

гр. София, 29.01.2019 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД 3
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ 4
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ 5
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ 6

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО 7
2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО 8
3. ДЕФИНИЦИЯ И ОЦЕНКА НА ЕЛЕМЕНТИТЕ НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ 15
4. ПРИХОДИ ОТ ДОГОВОРИ С КЛИЕНТИ 32
5. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ 33
6. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА 33
7. РАЗХОДИ ЗА АМОРТИЗАЦИИ 33
8. ДРУГИ РАЗХОДИ 33
9. ДАНЪЦИ 33
10. ИМОТИ, МАШИНИ, СЪОРЪЖЕНИЯ И ОБОРУДВАНЕ 34
11. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ 35
12. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ 35
13. РЕГИСТРИРАН КАПИТАЛ 35
14. РЕЗЕРВИ 35
15. НАТРУПАНА ПЕЧАЛБА/ЗАГУБА 35
16. НЕТЕКУЩИ ПАСИВИ 36
17. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ 36
18. ДАНЪЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ 36
19. СВЪРЗАНИ ЛИЦА 36
20. ПОЛИТИКА И ПРОЦЕДУРИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАПИТАЛА 36
21. ЦЕЛИ И ПОЛИТИКА НА РЪКОВОДСТВОТО ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА 37
22. ДРУГИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ 38
23. СЪБИТИЯ СЛЕД ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД 39
24. ЗАСТРАХОВАНО ИМУЩЕСТВО 39

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД

За периода, приключващ на 31 декември 2018 година

Всички суми са в хиляди български лева

	Приложения	Периода, приключващ на 31.12.2018	Периода, приключващ на 31.12.2017
Приходи от договори с клиенти	4	136	114
Разходи за външни услуги	5	(3)	(2)
Разходи за амортизации	7	(97)	(90)
Разходи за персонала	6	(2)	(2)
Други разходи	8	(4)	(2)
Общо разходи по икономически елементи		**(106)**	**(96)**
Печалба/загуба от оперативната дейност		**30**	**18**
Печалба преди данъци (счетоводна печалба)		**30**	**18**
Разходи за данъци от печалбата	9	**(3)**	**(2)**
Печалба след данъчно облагане		**27**	**16**
Общ всеобхватен доход:		**27**	**16**

От името на "Арсенал Трейдинг" ЕООД:

Добрин Цветанов Драгнев **Дата: 29.01.2019 г.**

Управител

Боряна Владимирова Костадинова **Дата: 29.01.2019 г.**

Съставител

Одиторско дружество „Ажур ТДМ" ООД

Управител:

Трифон Рахнев

Регистриран одитор, отговорен за одита:

Даниел Рахнев

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

Към 31 декември 2018 година

Всички суми са в хиляди български лева

АКТИВИ	Приложения	Периода, приключващ на 31.12.2018	Периода, приключващ на 31.12.2017
Нетекущи активи	10	**200**	**298**
Текущи активи			
Търговски и други вземания	11	13	18
Парични средства и парични еквиваленти	12	86	56
		99	**74**
Общо активи		**299**	**372**
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
Капитал и резерви			
Регистриран капитал	13	5	5
Резерви	14	30	15
Натрупана печалба (загуба)	15	46	35
		81	**55**
Нетекущи пасиви	16	**213**	**300**
Текущи пасиви			
Търговски и други задължения	17	-	13
Данъчни задължения	18	5	4
		5	**17**
Общо пасиви		**218**	**317**
Общо капитал и пасиви		**299**	**372**

От името на "Арсенал Трейдинг" ЕООД:

Добрин Цветанов Драгнев
Управител

Дата:
29.01.2019 г.

Боряна Владимирова Костадинова
Съставител

Дата:
29.01.2019 г.

Одиторско дружество „Ажур ТДМ" ООД
Управител:
Трифон Рахнев
Регистриран одитор, отговорен за одита:
Даниел Рахнев

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
За периода, приключващ на 31 декември 2018 година
Всички суми са в хиляди български лева

	Периода, приключващ на 31.12.2018	Периода, приключващ на 31.12.2017
Парични потоци от оперативна дейност		
Постъпления от клиенти	169	180
Плащания на доставчици	(105)	(460)
Плащания по възнаграждения	(2)	(2)
Платени/възстановени данъци върху печалбата	(2)	(2)
Други постъпления/плащания (нетни)	(30)	38
Нетен паричен поток от оперативна дейност	**30**	**(246)**
Парични потоци от инвестиционна дейност	-	-
Парични потоци от финансова дейност	-	-
Изменение на паричните средства през периода (нетно)	**30**	**(246)**
Парични средства на 1 януари	**56**	**302**
Парични средства на 31 декември	**86**	**56**

От името на "Арсенал Трейдинг" ЕООД:

Добрин Цветанов Драгнев **Дата:**
29.01.2019 г.
Управител

Боряна Владимирова Костадинова **Дата:**
29.01.2019 г.
Съставител

Одиторско дружество „Ажур ТДМ" ООД
Управител:
Трифон Рахнев
Регистриран одитор, отговорен за одита:
Даниел Рахнев

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
За периода, приключващ на 31 декември 2018 година
Всички суми са в хиляди български лева

	Основен капитал	Допълнителни резерви	Финансов резултат от минали години		Текуща печалба/ загуба	Общо
			Печалба	Загуба		
Баланс към 31 декември 2016 г.	5		20	(1)	15	39
Разпределение на печалбата		15	(1)	1	(15)	-
Нетна печалба/загуба за периода					15	15
Допълнителни резерви						
Баланс към 31 декември 2017 г.	5	15	19	-	15	54
Разпределение на печалбата		15			(15)	-
Нетна печалба/загуба за периода					27	27
Баланс към 31 декември 2018 г.	5	30	19	-	27	81

От името на "Арсенал Трейдинг" ЕООД:

Добрин Цветанов Драгнев **Дата:**

Управител **29.01.2019 г.**

Боряна Владимирова Костадинова **Дата:**

Съставител **29.01.2019 г.**

Одиторско дружество „Ажур ТДМ" ООД
Управител:
Трифон Рахнев
Регистриран одитор, отговорен за одита:
Даниел Рахнев

1.Информация за дружеството

"Арсенал Трейдинг" ЕООД е регистрирано с Решение на Софийски градски съд по фирмено дело № 16479/1999 г. Седалището и адресът на управление са: гр. София, р-н "Слатина", ж.к. " Редута", ул. "Погледец" № 3. С вписване 20161013111813 в Търговския регистър е посочен адрес за кореспонденция с НАП на територията на страната: гр. София, район "Средец", ул. "Любен Каравелов" № 44, ет. 4, ап. 12.

"Арсенал Трейдинг" ЕООД не е публично дружество, съгласно Закона за публично предлагане на ценни книжа.

Дружеството няма разкрити и регистрирани клонове и/или представителства в страната или чужбина.

Дружеството е учредено за неопределен срок.

1.1.Собственост и управление

Едноличен собственик на капитала на "Арсенал Трейдинг" ЕООД е "Арсенал" АД ЕИК: 833067612.

Дружеството се представлява и управлява от Добрин Цветанов Драгнев, избран за управител на заседание на Съвета на директорите на "Арсенал" АД от 10.09.2012 г. /Протокол № 7/10.09.2012 г./, вписано в Търговския регистър на Агенция по вписванията на 17.09.2012 г. под номер 20120917141128.

1.2.Предмет на дейност

Дружеството е с предмет на дейност: търговия с нови и употребявани автомобили, както и части и принадлежности за тях, всякакви други сделки свързани с автомобили, включително: превоз на пътници и товари, отдаване под наем и продажби на лизинг, покупка на стоки или други вещи с цел продажба в първоначален, преработен или обработен вид; продажба на стоки от собствено производство; търговско представителство и посредничество; комисионни, спедиционни сделки; лицензионни сделки; сделки с интелектуална собственост; хотелиерски, туристически, рекламни, информационни, програмни, или други услуги; покупка, строеж или обзавеждане на недвижими имоти с цел продажба, както и всякаква друга дейност, която не е забранена от законодателството на Република България.

Последното допълнение на предмета на дейност на дружеството е прието на 05.10.2016 г. от Съвета на директорите на "Арсенал" АД . /Протокол № 10/05.10.2016 г./, вписано в Търговския регистър под номер 20161013111813.

1.3.Основни показатели на стопанската среда

Основните показатели на стопанската среда, които оказват влияние върху дейността на дружеството, за периода 2017-2018 г. са представени в таблицата по-долу:

Показател	**2018**	**2017**
БВП в млн. лева	77 214	99 708
Реален растеж на БВП	3.1%	4.0%
Инфлация в края на годината	2.8%	1.8%
Среден валутен курс на щатския долар за годината	1.65745	1.73478
Валутен курс на щатския долар в края на годината	1.70815	1.63081
Основен лихвен процент в края на годината	0.00	0.00
Безработица (в края на годината)	5%	7.1%

Данните са към декември 2018 г.
(По предварителни данни за БВП за 3-то тримесечие на 2018 г., публикувани в началото на януари 2019 г.)
Източник: НСИ, БНБ

2.Основни положения от счетоводната политика на дружеството

2.1.База за съставяне на финансовия отчет

Индивидуалният финансов отчет на „Арсенал Трейдинг" ЕООД е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2018 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз. МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти" (МСС).

За текущата финансова година дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, практически приложими за годишни отчетни периоди, започващи най-рано на 1 януари 2018 г. за предприятията в Република България, са настъпили промени в счетоводната политика на дружеството относно принципите, правилата и критериите за отчитане на следните отчетни обекти, както и на представянето и оповестяванията на финансова информация за тях: търговски вземания, вземания от свързани лица, предоставени заеми, парични средства и парични еквиваленти, приходи от договори с клиенти, други приходи и пасиви по договори с клиенти.

Промените произтичат от прилагането на следните стандарти и тълкувания:

МСФО 9 Финансови инструменти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - приет от ЕК). Този стандарт е нов стандарт за финансовите инструменти. Крайното му предназначение е да замести изцяло МСС 39. МСФО 9 въвежда изискване класификацията на финансовите активи да бъда правена на база бизнес модела на предприятието за тяхното управление и на характеристиките на договорените парични потоци на съответните активи. Определя само две основни категории оценки – по амортизируема и по справедлива стойност. Новите правила довеждат до промени основно в отчитането на финансови активи като дългови инструменти и на финансови пасиви приети за отчитане по справедлива стойност през текущите печалби и загуби (за кредитния риск). Особеност при класификацията и на оценъчния модел за финансовите активи по справедлива стойност е добавената категория – с оценка по справедлива стойност през другия всеобхватен доход (за някои дългови и капиталови инструменти). Фаза 2 Счетоводно отчитане на хеджирането – за целта е приета нова глава към МСФО 9, с която се въвежда нов модел за счетоводно отчитане на хеджирането, който позволява последователно и цялостно отразяване на всички финансови и нефинансови рискови експозиции, обект на операции по хеджиране, и от друга – по-добро представяне на дейностите по управление на риска във финансовите отчети, особено на връзката им с хеджиращите сделки и на обхвата и вида документация, която да се използва. Също така са подобрени изискванията към структурата, съдържанието и подхода на представяне на оповестяванията по хеджирането. Допълнително, въведена е опцията отчитането на промените в справедливата стойност на собствените дългове, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, но в частта, дължаща се на промени в качеството на собствената кредитоспособност на дружеството, да се представя в другия всеобхватен доход вместо в печалбата или загубата. Фаза 3 Методология на определяне на обезценката – промяната е цялостна и въвежда приложението на концепцията и подхода на „очаквана загуба". Съгласно този модел всички очаквани загуби на един амортизируем финансов инструмент (актив) се признават на три етапа, в зависимост от промяната на кредитното му качество, а не само при възникването на условие за настъпване на промяна в оценката на база минал опит, както беше в прилагания модел по МСС 39. Трите етапи са: при първоначалното признаване на финансовия актив – обезценка за 12-месечен период или за целия живот на актива; и съответно - при настъпването на фактическа обезценка. Те определят и как да се измерват загубите от обезценка и респ. прилагането на ефективния лихвен процент.

Обезценката на дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през другия всеобхватен доход се определя и измерва като се прилага същата методология както при финансовите активи по амортизирана стойност. За търговските вземания, вземанията по лизинг и активите по договори с клиенти стандартът допуска използването на опростен модел за изчисляване на обезценката им, но се запазва и при него концепцията за „очаквани загуби". Ръководството е избрало да приложи модифицирано ретроспективно приложение за първи път на МСФО 9 и да не преизчислява сравнителните данни.;

МСФО 7 (променен) Финансови инструменти: Оповестявания – относно облекчението за преизчислението на сравнителни периоди и свързаните с тях оповестявания при прилагането на МСФО 9 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - приет от ЕК). Тази промяна е свързана с въвеждане на облекчение относно необходимостта от преизчисление на сравнителните финансови отчети и възможността за предоставяне на модифицирани оповестявания при преминаването от МСС 39 към МСФО 9 към датата на прилагане на стандарта от дружеството и дали то избира опцията да преизчисли предходни периоди. Ръководството е избрало да приложи модифицирано ретроспективно приложение за първи път на МСФО 9 и да не преизчислява сравнителните данни.;

МСФО 15 Приходи по договори с клиенти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - приет от ЕК). Този стандарт е изцяло нов стандарт. Той въвежда цялостен комплекс от принципи, правила и подходи за признаването, отчитането и оповестяването на информация относно вида, сумата, периода и несигурностите във връзка с приходите и паричните потоци, произхождащи от договори с контрагенти. Стандартът заменя действащите до 31.12.2017 г. стандарти свързани с признаването на приходи, основно МСС 18 и МСС 11 и свързаните с тях тълкувания. Водещият принцип на новият стандарт е в създаването на модел от 5 стъпки, чрез който определянето на параметрите и времето на прихода са съизмерими спрямо задължението на всяка от страните по сделката помежду им. Ключовите компоненти са: а) договори с клиенти с търговска същност и оценка на вероятността за събиране на договорените суми от страна на предприятието съгласно условията на дадения договор; б) идентифициране на отделните задължения за изпълнение по договора за стоки или услуги - отграничаемост от останалите поети ангажименти по договора, от които клиентът би черпил изгоди; в) определяне на цена на операцията – сумата, която предприятието очаква, че има право да получи срещу прехвърлянето на съответната стока или услуга към клиента – особено внимание се отделя на променливия компонент в цената, финансовия компонент, както и на компонента, получаван в натура; г) разпределение на цената на операцията между отделните задължения за изпълнение по договора – обичайно на база самостоятелната продажна цена на всеки компонент; и д) моментът или периодът на признаване на прихода – при успешното изпълнение на задължение по договора чрез трансфериране на контрола върху обещаната стока или услуга, било то в даден момент или за определен период във времето. Въвеждането на този стандарт води до следните промени: а) при комплексни договори, с обвързани продажби на стоки и услуги – е необходимо ясно разграничаване между стоките и услугите на всеки компонент и условие по договора; б) вероятност за промяна на момента на признаване на продажбата; в) увеличаване на оповестяванията; и г) въвеждане на допълнителни правила за признаването на приходи от определен тип договори – лицензии; консигнации; еднократно събирани предварителни такси; гаранции и др. под. Стандартът допуска както пълно ретроспективно приложение, така и модифицирано ретроспективно приложение, от началото на текущия отчетен период /2018 г./, с определени оповестявания за предходните периоди. Ръководството е определило, че промените в новия стандарт не биха оказали влияние върху стойностите и класификацията на активите и пасивите, операциите и резултатите от дейността му по отношение на неговите приходи от дейността и/или вземанията му, доколкото не се очаква промяна в бизнес модела, нито промяна във времевия аспект на прехвърляне на контрола към клиента от оказваните от дружеството услуги или отчитането на продажбите на стоки.

Допълнително, за посочените по-долу нови стандарти, променени стандарти и приети тълкувания, които са издадени и са в сила към 1 януари 2018 г., ръководството е проучило възможния им ефект и е определило, че те не биха имали ефект върху счетоводната политика, респ. активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството поради това, че то не разполага/оперира с такива обекти и/или не реализира подобни сделки и транзакции.

Тези стандарти, променени стандарти и тълкувания включват:

МСФО 2 (променен) Плащане на базата на акции – Класификация и оценяване на транзакциите базирани на плащания с акции (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г., приет от ЕК). Тези пояснения уточняват следното: (а) третирането на условията, свързани с придобиване на безусловни права при оценката и отчитането на сделки с плащане на базата на акции, уреждани с парични средства; (б) подход за класификация на споразуменията за плащане на базата на акции с елементи на нетен сетълмент за целите на удържане на личен данък на лицата от самото предприятие (под формата на инструменти на собствения капитал) – въвеждане на изключение от общото правило за постигане на практическо улеснение тези транзакции да се класифицират, така както щяха да се отчетат без опцията за нетен сетълмент; и (в) ново правило за отчитане при модификации на условията на транзакции за плащане на базата на акции, уреждани с парични средства към акции, уреждани чрез издаване на инструменти на собствения капитал.

МСФО 4 (променен) Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г., приет от ЕК). Тази промяна е свързана с необходимостта от синхронизиране на отчитането при компании, които издават застрахователни договори, които попадат и в обхвата на МСФО 9, като представя два подхода за отчитането на приходи или разходи при определени финансови активи – подход на наслагване със задна дата и подход на отсрочване. Дават се две опции на дружества със застрахователни договори. Временно освобождаване от прилагане на МСФО 9 до 1.1.2021 г. (когато влиза в сила МСФО 17). До тогава ще се прилага МСС 39. Тази опция е за дружества, чиято преимуществена дейност е свързана със застраховане. Припокриващ подход, при който се прилага МСФО 9, но се правят корекции в печалбата или загубата за периода (т.е. рекласификации в ДВД) само по отношение на определени (отговарящи на условия) финансови активи, които корекции привеждат тяхното отчитане до това съгл. МСС 39. Целта е да се избегне променливост на финансовите резултати вследствие на прилагане на МСФО 9 с МСФО 4. Той не е приложим за дейността на дружеството;

Подобрения в МСФО Цикъл 2014-2016 (м. декември 2016 г.) - подобрения в МСФО 12 (в сила за годишни периоди от 01.01.2017 г. – не е приет от ЕК), МСФО 1 и МСС 28 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г., приети от ЕК). Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в приложението на правилата и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) обхватът и изискванията към оповестяването по МСФО 12 са валидни и за дружества, класифицирани по реда МСФО като държани за продажба, за разпределение или като преустановени дейности; б) отменяне на някои изключения за прилагане на МСФО 1; и в) изборът на фондове за рисков капитал или други подобни предприятия относно оценката на техните участия в асоциирани или съвместни дружества по справедлива стойност в печалбата или загубата, който избор може да бъде правен на база индивидуална инвестиция, при първоначалното й признаване (МСС 28).

КРМСФО 22 (променен) – Сделки с чуждестранна валута и авансови плащания (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г., прието от ЕК). Това разяснение се отнася за отчитането на транзакции или части от транзакции в чуждестранна валута при получаването на авансови плащания, преди признаването на самия актив, разход или приход. В тези случаи предприятията отчитат актив по предплатени суми (предплащания по доставки на активи или услуги) или задължение по отсрочени приходи (получени аванси от клиенти по продажби) и те се третират за немонетарни. При получаването на такива авансови плащания в чужда валута датата на транзакцията се използва за определяне на обменния курс, а ако има множество плащания – дата на транзакцията се определя за всяко отделно плащане. Това тълкуване може да се прилага с пълна ретроспекция или перспективно, в два варианта: а) от началото на отчетния период, за който то се прилага за първи път; или б) от началото на предходния период преди периода, през който за първи път то се прилага;

МСС 40 (променен) – Инвестиционни имоти – относно трансфери на инвестиционни имоти (в сила за годишни периоди от 01.07.2018 г., приет от ЕК). Тази промяна е свързана с предоставяне на допълнително пояснение относно условията и критериите, които допускат трансфер към и от категория „инвестиционни имоти". Още по-специално, когато обектът на трансфер са сгради в строеж при смяна на употребата им. Такива трансфери са възможни и

позволени, само когато са изпълнени или респ. когато вече не са изпълнени критериите и дефиницията за инвестиционни имоти – тогава се приема, че са налице доказателства за смяната на употребата им. Промяна в намеренията или плановете на ръководството не се считат за доказателство за промяна. Промяната може да се прилага перспективно или ретроспективно, при спазването на определените с промяната правила.

Към датата на одобряване за издаване на този финансов отчет са издадени, но не са все още в сила (и/или не са приети от ЕК) за годишни финансови периоди, започващи на 1 януари 2018 г. нови стандарти, променени стандарти и тълкувания, които не са били приети за по-ранно приложение от дружеството. От тях ръководството е преценило, че следните биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика и финансовите отчети на дружеството за следващи периоди:

МСФО 16 Лизинги (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г., приет от ЕК). Този стандарт е с изцяло променена концепция. Той въвежда нови принципи за признаване, измерване и представяне на лизинги с цел да осигури по-достоверно и адекватно представяне на тези сделки както за лизингополучателя, така и за лизингодателя. Стандартът ще замени действащия до този момент стандарт свързан с лизингите - МСС 17. Водещият принцип на новия стандарт е въвеждането на еднотипен модел на счетоводно третиране на лизингите при лизингополучателите - за всички лизингови договори с продължителност от повече от 12 месеца ще се признава актив „право на ползване", който ще се амортизира за периода на договора, и респективно, ще се отчита задължението по тези договори. Това е и съществената промяна в отчетната практика. При лизингодателите не би имало съществени промени и те биха продължили да отчитат лизингите по подобието на стария стандарт – като оперативни и финансови. Доколкото новият стандарт дава по-цялостна концепция, по-подробен анализ на условията на договорите им следва да се направи и от тяхна страна и е възможно и при тях да настъпят основания за прекласификация на лизинговите сделки. Новия стандарт изисква разширяване на оповестяването като ръководството ще определи насоките във връзка с прилагането на тези промени през следващите отчетни периоди. Ръководството на дружеството обмисля влиянието, което този стандарт би могло да окаже върху финансовите отчети. Ръководството е избрало да приложи модифицирано ретроспективно приложение за първи път на МСФО 16 и да не преизчислява сравнителните данни. Към настоящия момент дружеството е лизингодател, а не е лизингополучател по оперативен лизинг.

Подобрения в МСФО Цикъл 2015-2017 (м. декември 2017 г.) - подобрения в МСС23, МСС 12 и МСФО 3 във връзка с МСФО11 (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не са приети от ЕК). Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в приложението на правилата и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) пояснявят, че когато едно предприятие придобива контрол над бизнес, който е съвместна дейност, то следва да преизчисли (преоцени) предишно държаните си дялове в този бизнес при прилагане на МСФО 3. Също така се уточнява, че когато едно предприятие придобие съвместен контрол в бизнес, който е съвместна дейност, то не следва да преизчислява предишно държаните дялове в него при прилагане на МСФО 11; б)пояснявят, че всички данъчни последици от данъци върху доходи от дивиденти (т.е. при разпределение на печалбата) следва да се посочат в печалбата или загубата независимо как са възникнали – при прилагането на МСС 12; и в)пояснявят, че ако при заеми със специални цели за финансиране на определен квалифициран актив останат непогасени след като активът стане готов за предвидената употреба или продажба, тези заеми стават част от финансиращите средства с общо предназначение когато се изчислява нормата за капитализация по реда на МСС 23;

КРМСФО 23 (променен) – Несигурности при третирането на данъци върху дохода (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г.,прието от ЕК). Това разяснение дава насоки за счетоводното отчитане на данъците върху дохода по МСС12 данъчна позиция когато има налице определени несигурности по данъчното третиране. То не засяга данъци и други държавни вземания и такси, извън МСС 12, нито включва специални изисквания относно лихви и други санкции асоциирани с несигурности по данъци. Разяснението покрива: а) дали предприятието да преценява отделно несигурности по данъчното третиране отделно; б) допусканията, които предприятието прави за проверка и оценка на данъчното третиране от данъчните власти; в) как предприятието е определило данъчната печалба или загуба,

данъчните бази, неизползваните данъчни загуби, данъчните ставки и неизползваните данъчни кредити; г) как предприятието е преценило и третирало промените във фактите и обстоятелствата; и д) предприятието да определи дали ще преценява отделните несигурности на данъчното третиране поотделно или в комбинация с други. От анализа на данъчното законодателство считаме че не биха възникнали съществени отклонения с приемането на настоящото тълкуване;

МСФО 9 (променен) – Финансови инструменти – относно случаи на негативни компенсации при предсрочно погасяване и модификации на финансови пасиви (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г., приет от ЕК). Тази промяна покрива два въпроса: а) изменя настоящите изискванията на МСФО 9, като позволява класифицирането на определени финансови активи по амортизирана стойност и преминаването им на теста СПГЛ, независимо от наличието на условия за предсрочно погасяване с негативна компенсация. Негативна компенсация е налице, когато условията по договора позволяват на длъжника да плати предсрочно инструмента преди неговия падеж, и предсрочно платената сума може да е различна от останалите неплатени главница и лихви, но тази негативна компенсация трябва да е разумна и релевантна за ранното прекратяване на договора. Предварителното плащане само по себе си не е достатъчен индикатор за преценка, т.е. е важно е да се прецени спрямо текущо преобладаващия лихвен процент, и спрямо него - сумата на предплащането може да е и в полза на страна, инициирала го. Важно е изчисляването на компенсацията да е последователно като подход и при санкция за по-ранно плащане, и при полза от по-ранно плащане. Също така съответният актив следва да е в категорията „държан за събиране на паричните потоци" съгласно бизнес модела на предприятието; б) потвърждава, че когато даден финансов пасив, отчитан по амортизирана стойност, е модифициран без да се отписва, то ефектът от тази модификация трябва да се признае в печалбата или загубата. Ефектът се измерва като разлика между оригиналните договорени парични потоци и тези, след модификацията, дисконтирани по оригиналния ефективен лихвен процент.

МСФО 3 (променен) – Бизнес комбинации (в сила за годишни периоди от 01.01.2020 г., не е приет от ЕК). Тази промяна касае даденото в приложенията към стандарта определение за „бизнес" и е свързана с трудностите, които придобиващото предприятие среща в преценката дали се придобива бизнес или съвкупност от активи. Изменението цели: а) да изясни, че за да бъде определен като бизнес, придобитият набор от дейности и активи трябва да включва като минимум вложените ресурси и оперативни процеси, които заедно водят до създаването на продукт; б) да се стеснят дефинициите за „бизнес" и за „продукт", като се съсредоточат до стоките и услугите, предоставяни на клиента и като се отнеме фокусът върху способността за намаляване на разходите; в) да добави насоки и илюстративни примери, които да помогнат на предприятията в преценката дали е придобит оперативен процес; г) да премахне изискването за оценка за това дали пазарните участници са в състояние да заменят липсващите ресурси и оперативни процеси в придобиваното предприятие, за да продължат да създават продукт, и д) да се добави опцията за т.нар. тест за концентрация, който позволява опростена оценка за това, дали дадена съвкупност от дейности и активи е бизнес, или не.

Промени в МСС 1 Представяне на финансови отчети и *МСС 8 Счетоводна политика, промени в приблизителните оценки и грешки (в сила за годишни периоди от 01.01.2020 г – не са приети от ЕК).* Тези промени касаят прецизиране определението за „същественост", посочено в двата стандарта. Според тях новото определение за същественост е: „информацията е съществена, ако пропусната, представена неточно или прикрита, би могло в разумна степен да се очаква да повлияе на решенията на основните потребители на финансовите отчети с обща цел, които предоставят финансова информация за дадено отчетно предприятие". Налице са три нови аспекта от определението, които следва да бъдат отбелязани: а) "прикриване" – настоящото определение се фокусира само върху пропускане и неточно представяне. Заключението на СМСС е, че прикриването на съществена информация може да има същия ефект като пропускане на съществена информация; б) „очакване в разумна степен да се повлияе на решенията на основните потребители" – настоящото определение се отнася до „би могло да повлияе", което според СМСС може да се приеме, че се изисква твърде много информация, тъй като почти всичко „би могло да повлияе" върху решенията на някои потребители, дори вероятността да е минимална; и в) "основни потребители" – настоящото определение се отнася само до „потребители", което според СМСС може да бъде прието

твърде широко, т.е. да се вземат предвид всички възможни ползватели на финансовите отчети, когато се решава каква информация да се оповести. Също така, посочват се изрично пет начина за прикриване на съществена информация: а) използване на език за съществен елемент, който е уклончив или неясен; б) информация за съществен елемент, сделка или събитие, която е разпръсната на различни места във финансовите отчети; в) несходни елементи, сделки и събития, по същество, които неподходящо са представени съвкупно; г) сходни елементи, сделки и събития, които неподходящо са представени самостоятелно; и д) съществена информация е скрита чрез несъществена информация до такава степен, че става неясно коя информация е съществена.

*Промени в Концептуалната рамка за финансово отчитане (в сила за годишни периоди от 01.01.2020 г., не са приети от ЕК).*Тези промени включват преработени дефиниции за „актив" и „пасив", както и нови насоки за тяхното измерване, отписване, представяне и оповестяване. Промените в Концептуалната рамка са съпроводени с изменения в някои препратки към нея в Международните стандарти за финансово отчитане, в т.ч. МСФО 2, МСФО 3, МСФО 6, МСФО 14, МСС 1, МСС 8, МСС 34, МСС 37, МСС 38, КРМСФО 12, КРМСФО 19, КРМСФО 20, КРМСФО 22 и ПКР 32. Част от препратките насочват към коя версия на Концептуалната рамка следва се отнасят изявленията в посочените стандарти (рамката на КМСС, приета от СМСС през 2001 г., рамката на СМСС от 2010 г. или новата ревизирана рамка от 2018 г.), други изрично посочват, че дефинициите в стандарта не са актуализирани в съответствие с новите изменения в рамката. Ръководството е в процес на проучване, анализ и оценка на ефектите от промените, които биха оказвали влияние върху счетоводната политика и върху класификацията и представянето на активите и пасивите на дружеството.

Допълнително, за посочените по-долу нови стандарти, променени стандарти и приети тълкувания, които са издадени, но все още не са в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2018 г., ръководството е преценило, че следните не биха имали потенциален ефект за промени в счетоводната политика и класификацията и стойностите на отчетни обекти във финансовите отчети на дружеството, а именно:

МСФО 17 Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2021 г. – не е приет от ЕК). Този стандарт е изцяло нов счетоводен станадрт, който ще замени действащия до този момент стандарт за застрахователните договори - МСФО 4. Той не е приложим за дейността на дружеството;

МСС 28 (променен) – Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – относно дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не е приет от ЕК). Тази промяна уточнява, че предприятието следва да прилага МСФО 9, включително изискванията за обезценка относно участията в асоциирани или съвместни предприятия, които формират нетната инвестиция с тези дружества, и за които не се прилага отчитането по метода на собствения капитал. Промяна в намеренията или плановете на ръководството не се считат за доказателство за промяна.;

МСФО 10 (променен) – Консолидирани финансови отчети и *МСС 28 (променен) – Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия* – относно продажби или апорт на активи между инвеститор и негови асоциирани или съвместни предприятия (с отложена ефективна дата на влизане в сила, подлежаща на определяне от СМСС). Тези промени са насочени към решаването на счетоводното третиране на продажбите или апортите на активи между инвеститор и негови асоциирани или съвместни предприятия. Те потвърждават, че счетоводното третиране зависи дали продаваните активи или апортираните немонетарни активи, конституират или не по същество „бизнес" по смисъла на МСФО 3. Ако тези активи като съвкупност не отговарят на определението за „бизнес" инвеститорът признава печалба или загуба до процента, съответстващ на дела на другите несвързани инвеститори в асоциираното или съвместното предприятие. В случаите когато се продават активи или се апортират немонетарни активи, които като съвкупност са „бизнес", инвеститорът признава изцяло печалбата или загубата от транзакцията. Тези промени ще се прилагат перспективно. СММС отложи началната дата на приложение на тези промени за неопределено време.

МСС 19 (променен) – Доходи на наети лица (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г., не е приет от ЕК). Тази промяна уточнява, че в случаи на промени в плановете за дефинирани доходи, съкращаване или уреждане, в определянето на разходите за текущ трудов стаж и разходите за лихви за периода след преоценката, дружеството е длъжно да използва

заложените в нея предположения. Допълнително са включени изменения в оповестяването на ефекта при промени в плановете за дефинирани доходи, съкращаване или уреждане във връзка с горната граница (тавана) на актив по плана.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните в отчета и приложенията към него са представени в хиляди лева.

Индивидуалният финансов отчет на дружеството е изготвен на база историческата цена с изключение на имотите, машините и оборудването, съучастия и финансовите инструменти, които са оценени на база преоценена респ. справедлива стойност.

Представянето на финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на отчета, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях (като в условия на финансова криза несигурностите са по-значителни). Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност на изчисления, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за финансовия отчет, са оповестени в съответните раздели на финансовия отчет.

2.2.Функционална валута и валута на представяне

Функционалната валута и валутата на представяне на дружеството е валутата, в която се извършват основно сделките в страната, в която то е регистрирано.

Съгласно изискванията на българското законодателство, дружеството води счетоводство и изготвя годишен финансов отчет в националната парична единица на България - Български лев (BGN), която с въвеждането на еврото като официална валута на Европейския съюз левът е фиксиран към еврото в съотношение 1 евро = 1.95583 лева.

Сделките в чуждестранна валута се записват първоначално в български лева (*функционалната валута)*, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. В края на всеки отчетен период те се оценяват в български лева като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Курсовите разлики, възникващи при уреждането на вземания и задължения в чуждестранна валута при курсове, различни от тези, по които са били заведени, се отчитат като финансови приходи или финансови разходи за периода, в който възникват.

Немонетарните отчетни обекти в Отчета за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

2.3.Действащо предприятие

Годишният финансов отчет е изготвен на принципа "действащо предприятие", на база текущо начисляване при спазване възприетите методи на счетоводно отчитане, непроменени през целия отчетен период. Към датата на изготвяне на Отчета няма решение за преструктуриране на дружеството.

2.4.Счетоводни преценки

Представянето на финансовия отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети, изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите и на оповестяването на условните вземания и задължения към датата на отчета, респективно върху отчетените стойностни размери на приходите и

разходите за отчетната година. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет.

Счетоводната политика на дружеството е актуализирана и прилагана систематично и е съпоставима с тази, прилагана през предходната година.

2.5.Консолидация

Дружеството е част от Група Арсенал като консолидираният отчет се изготвя от дружеството майка „Арсенал-2000" АД, поради което „Арсенал Трейдинг" ЕООД не изготвя отделен консолидиран отчет за наличните съучастия, а представя изискуемата се консолидационна информация след 31 март 2019 г. на дружеството майка във връзка с изготвяне на консолидиран годишен финансов отчет за 2018 г. в съответствие с МСФО за 2018 г., в който отчет ще е включен и настоящият индивидуален годишен финансов отчет. Съгласно планираните дати ръководството очаква консолидираният финансов отчет да бъде одобрен за издаване не по-късно от 31.05.2019 г. от Съвета на директорите на дружеството, след която дата отчетът ще бъде публично на разположение на трети лица.

2.6.Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година – годишен одитиран финансов отчет 2017 г..

В случаите, в които е променено представянето и класификацията на статии от финансовия отчет, сравнителната информация е рекласифицирана с цел постигане на съпоставимост с текущия период. Такива рекласификации се налагат с цел да се постигне по – добра съпоставимост с данните за текущата година. Данните, посочени във финансовите отчети за 2017 и 2018 година са сравними и разбираеми. Същите са обект на оповестяване в пояснителните сведения към настоящия финансов отчет.

Към 31 декември 2018 г. не са осчетоводявани факти и събития, които да налагат промени в представянето и класификацията на статии от финансовия отчет.

Изключение от това правило е представянето на ефектите от приложението за първи път на МСФО 15 *Приходи от договори с клиенти* и МСФО 9 *Финансови инструменти*. Дружеството е избрало модифицирано ретроспективно прилагане за първи път на МСФО 15 *Приходи от договори с клиенти*. При приемането на МСФО 9 *Финансови инструменти* дружеството е приложило изключенията (облекченията) при първоначалното му прилагане. Всички корекции, произтичащи от първоначалното прилагане на двата нови стандарта, са отчетени в собствения капитал (към „неразпределената печалба") към 1 януари 2018 г. Сравнителната информация за 2017 г. не е преизчислена. Тя е представена и оповестена съгласно изискванията на МСС 39 *Финансови Инструменти: Признаване и Оценяване* (отменен), МСФО 7 *Финансови Инструменти: Оповестяване*, МСС 18 *Приходи (отменен)* и *МСС 11 Договори* за строителство (отменен) и свързаните с тях разяснения.

От извършения анализ не са налице ефекти от първоначалното прилагане на новите МСФО 15 *Приходи от договори с клиенти* и МСФО 9 *Финансови инструменти*.

3.Дефиниция и оценка на елементите на финансовия отчет

3.1.Отчет за всеобхватния доход

Дружеството е избрало да представи всички статии на приходи и разходи, признати през периода в единен Отчет за всеобхватния доход. В Отчета за всеобхватния доход за периода дружеството класифицира разходите си според същността им.

3.2.Признаване на приходи и разходи

3.2.1.Признаване на приходи

3.2.1.1.Счетоводна политика, приложима до 31 декември 2017 година

Приходите за дейността се начисляват в момента на тяхното възникване, независимо от паричните постъпления.

Приходите от услуги се признават, като се отчита етапа на завършеност на сделката към края на периода, ако този етап може да бъде надеждно измерен.

Приходите се оценяват на база справедливата цена на предоставените активи или услуги, нетно от косвени данъци (данък добавена стойност) и предоставени отстъпки.

Приходите от лихви се изчисляват чрез прилагане на ефективния лихвен процент върху брутната балансова стойност на финансовите активи.

3.2.1.2.Счетоводна политика, приложима от 01 януари 2018 година

Приходите в дружеството се признават, когато контролът върху обещаните в договора с клиента стоки и/или услуги се прехвърли на клиента. Контролът се прехвърля на клиента при удовлетворяване на задълженията за изпълнение по договора чрез предоставяне на обещаните стоки и/или извършване на обещаните услуги.

Договор с клиент е налице само когато при влизането му в сила той: а) има търговска същност и мотив, б) страните са го одобрили (устно, писмено или на база „установена и общопризната стопанска практика“) и са се ангажирали да го изпълнят, в) правата на всяка страна и г) условията за плащане могат да бъдат идентифицирани, и д) съществува вероятност възнаграждението, на което дружеството има право при изпълнение задълженията си за изпълнение, да бъде получено. При оценка на събираемостта се вземат предвид всички релевантни факти и обстоятелства по сделката, вкл. минал опит, обичайни бизнес практики, публикувани правила и направени изявления от страна на дружеството, обезпечения и възможности за удовлетворяване.

Договор, за който някой от горепосочените критерии все още не е изпълнен, подлежи на нова оценка за всеки отчетен период. Получените възнаграждения по такъв договор се признават като задължение (пасив по договор) в отчета за финансовото състояние, докато: а.) всички критерии за признаване на договор с клиент не бъдат изпълнени; б.) дружеството изпълни задълженията си за изпълнение и е получило цялото или почти цялото възнаграждение (което не подлежи на възстановяване); и/или в.) когато договорът е прекратен и полученото възнаграждение не подлежи на възстановяване.

При първоначалната оценка на договорите си с клиенти дружеството прави допълнителен анализ и преценка дали два или повече договора трябва да бъдат разглеждани в тяхната комбинация и да бъдат отчетени като един, и респ. дали обещаните стоки и/или услуги във всеки отделен и/или комбиниран договор трябва да бъдат отчетени като едно и/или повече задължения за изпълнение.

Всяко обещание за прехвърляне на стоки и/или извършване на услуги, които са разграничими (сами по себе си и в контекста на договора), се отчита като едно задължение за изпълнение.

Дружеството признава приход за всяко отделно задължение за изпълнение на ниво индивидуален договор с клиент като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор. При договори със сходни характеристики приходите се признават на портфейлна база само, ако групирането им в портфейл не би имало съществено различно въздействие върху финансовите отчети.

Когато при изпълнение на задълженията за изпълнение участва друга (трета) страна, дружеството определя дали действа в качеството на принципал или агент като оценява естеството на обещанието си към клиента: да предостави самостоятелно определените стоки или услуги (принципал) или да се уреди друга страна да ги предоставя (агент). Дружеството е принципал и признава приход като брутната сума на възнаграждението, ако контролира обещаните стоки и/или услуги преди да ги прехвърли към клиента. Ако, обаче, дружеството не получава контрол върху обещаните стоки и/или услуги и неговото задължение е единствено да организира трета страна да предостави тези стоки и/или услуги, то дружеството е агент и признава приходите от сделката в размер на нетната сума, която задържа за предоставените като агент услуги.

Приходите се измерват въз основа на определената за всеки договор цена на сделката.

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което дружеството очаква да има право, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни. При определянето на цената на сделката, дружеството взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики, вкл. влиянието на променливи възнаграждения, наличието на съществен финансов компонент, непарични възнаграждения и възнаграждения, дължими на клиента (ако има такива). При договори с повече от едно задължения за изпълнение цената на сделката се

разпределя към всяко задължение за изпълнение на база индивидуалните продажни цени на всяка стока и/или услуга, определени по един от допустимите в МСФО 15 методи, като приоритет се дава на метода на „наблюдаемите продажни цени".

Промяната в обхвата или цената (или и в двете) на договора се отчита като отделен договор и/или като част от съществуващия договор в зависимост от това дали промяната е свързана с добавяне на стоки и/или услуги, които са разграничими, и от определената за тях цена. В зависимост от това: *а)* модификацията се отчита като отделен договор, ако обхвата на договора се разширява поради добавянето на стоки и/или услуги, които са разграничими, и промяната в договорната цена отразява индивидуалните продажни цени на добавените стоки и/или услуги; *б)* модификацията се отчита като прекратяване на съществуващия договор и сключване на нов договор (прилагане в бъдещето), ако оставащите стоки и/или услуги са разграничими от прехвърлените преди модификацията, но промяната в договорната цена не отразява индивидуалните продажни цени на добавените стоки и/или услуги; *в)* модификацията се отчита като част от съществуващия договор (кумулативно коригиране), ако оставащите стоки и/или услуги не са разграничими от прехвърлените преди модификацията и следователно са част от едно задължение за изпълнение, което е уредено частично.

Дейността на дружеството е свързана с отдаване под наем и при условията на оперативен лизинг на нови леки автомобили луксозен клас и на практични, надеждни градски автомобили. „Арсенал Трейдинг" ЕООД се съобразява изцяло с желанията на индивидуалните си клиенти и има договорно ограничение за даване под наем или при условията на оперативен лизинг на лекия автомобил на друга страна. Така предоставяните от дружеството услуги нямат алтернатива. Начинът за прехвърляне на контрола в тези случаи се определя конкретно за всеки договор с клиент (на ниво индивидуален договор). За целта се определя дали дружеството има право да получи плащане за извършената услуга за конкретния клиент, която най-малко да го компенсира направените разходи плюс разумен марж, в случай, че договорът бъде прекратен поради причини, различни от неизпълнение от страна на дружеството (юридически упражняемо право на плащане).

В случай, че за конкретния договор дружеството има юридически упражняемо право на плащане, приходите се признават в течение на времето, като за измерване на напредъка по договора. Оценките за приходите, разходите и/или степента на напредък към пълно удовлетворяване на задълженията се преразглежда в края на всеки отчетен период, вкл. при промяна на обстоятелствата и/или настъпване на нови такива. Всяко последващо увеличение или намаление на очакваните приходи и/или разходи се отразява в печалбата или загубата в периода, в който обстоятелствата, довели до преразглеждането, станат известни на ръководството.

Ако дружеството няма юридически упражняемо право на плащане, приходите се признават в точно определен времеви момент, когато контролът върху извършваната услуга се прехвърли към клиента: с предаването на лекия автомобил и физическото владеене от клиента.

Лизинговите вноски са фиксирана сума - непроменлива цена - за всеки конкретен клиент и са определени индивидуално за всеки лек автомобил. Обичайният кредитен период е от 30 до 180 дни. В определени случаи дружеството събира краткосрочни аванси от клиенти, които нямат съществен компонент на финансиране. Събраните авансови плащания от клиента се представят в отчета за финансовото състояние като пасиви по договори с клиенти.

3.2.2.Признаване на разходи

3.2.2.1. Счетоводна политика, приложима до 31 декември 2017 година

Разходите за дейността се начисляват в момента на тяхното възникване, независимо от паричните плащания. Те се признават в момента на тяхното възникване на база принципите на начисляване и съпоставимост.

Извършените през годината предплащания се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят, се изпълняват.

Финансовите разходи се включват в отчета за всеобхватния доход и се състоят от банкови такси.

3.2.2.2. Счетоводна политика, приложима от 01 януари 2018 година

Като разходи по договори с клиенти дружеството отчита:

- допълнителните и пряко обвързани разходи, които то поема при сключване на договор с клиент и които не биха възникнали ако договорът не беше сключен и очаква тези разходи да бъдат възстановени за период по-дълъг от дванадесет месеца *(разходи за получаване на договор с клиент)* и
- разходите, които то поема при изпълнение на договор с клиент и които са пряко свързани с конкретния договор, спомагат за генерирането на ресурси за използване при самото изпълнение на договора и се очаква да бъдат възстановени за период по-дълъг от дванадесет месеца (*разходи за изпълнението на такива договори)*.

Дружеството не поема каквито и да било разходи за получаване на договори с клиенти и разходи за изпълнение на такива договори, които са допустими за и подлежат на капитализация.

3.3.Салда по договори с клиенти

Търговски вземания и активи по договори

Активът по договор е правото на дружеството да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които е прехвърлило на клиента, но което не е безусловно (начисление за вземане). Ако чрез прехвърляне на стоките и/или предоставянето на услугите дружеството изпълни задължението си преди клиента да заплати съответното възнаграждение и/или преди плащането да стане дължимо, актив по договор се признава за заработеното възнаграждение (което е под условие). Признатите активи по договор се рекласифицират като търговско вземане, когато правото на възнаграждение стане безусловно. Правото на възнаграждение се счита за безусловно, ако единственото условие за това, плащането на възнаграждението да стане дължимо, е изтичането на определен период от време.

Пасиви по договори

Като пасив по договор дружеството представя получените от клиента плащания и/или безусловно право да получи плащане, преди да е изпълнило задълженията си за изпълнение по договора. Пасивите по договор се признават като приход, когато (или като) удовлетвори задълженията за изпълнение.

Активите и пасивите по договор се представят към другите вземания и задължения в отчета за финансовото състояния. Те се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в обичаен оперативен цикъл на дружеството, а останалите – като нетекущи. Активите и пасивите, произтичащи от един договор се представят нетно в отчета за финансовото състояние, дори ако те са резултат от различни договорни задължения по изпълнението на договора.

След първоначалното признаване, търговските вземания и активите по договора се подлагат на преглед за обезценка в съответствие с правилата на МСФО 9 *Финансови инструменти*.

Задължения за възстановяване по договори с клиенти

Задължението за възстановяване включват задължението на дружеството да възстанови част или цялото получено (или подлежащо на получаване) от клиента възнаграждение по договори за очакваните ретроспективни отстъпки за обем и/или компенсации за качество. Първоначално задължението за възстановяване се оценява в размер на сумата, на която дружеството не очаква да има право и която дружеството очаква да възстанови на клиента. В края на всеки отчетен период дружеството актуализира оценката на задълженията за възстановяване, съответно на цената на сделката и на признатите приходи.

Задълженията за възстановяване по договори с клиенти се представят към „Други текущи задължения" в отчета за финансово състояние.

3.4.Данъчно облагане

Съгласно българското данъчно законодателство дружеството дължи корпоративен данък. Размерът на корпоративния данък за 2018 и 2017 година е 10 % върху облагаемата печалба.

Разходът за данък представлява сумата от текущите и отсрочените данъци.

Текущият разход за данък се определя на база на облагаемата печалба за годината, коригирана с определени приходи и разходи, които се приспадат за данъчни цели в текущия период или подлежат на облагане в други периоди. Текущият разход за данък се определя на базата на данъчната ставка в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се осчетоводяват за всички временни разлики между данъчната основа на активите и пасивите и тяхната преносна стойност към датата на финансовия отчет като се ползва балансовият метод на задълженията. Задълженията по отсрочени данъци се признават по отношение на всички облагаеми временни разлики, а активите по отсрочени данъци се признават до степента, до която е вероятно да има бъдеща облагаема печалба, срещу която да могат да се използват намаляемите временни разлики.

3.5.Имоти, машини, съоръжения и оборудване

Имотите, машините, съоръженията и оборудването (дълготрайни материални активи) са представени във финансовия отчет по "Цена на придобиване", намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. Дружеството е приело период от 5 години за отчитане на преоценките на дълготрайните материални активи и стойностен праг под 8% от актива.

Първоначално оценяване

При първоначалното им придобиване имотите, машините, съоръженията и оборудването се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, вкл. митнически такси и всички преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци и др.

Придобит от дружеството материален актив се признава в групата на имоти, машини, съоръжения и оборудване, когато се очаква той да бъде използван в дейността на дружеството (в процеса на производство, за предоставянето на други услуги или за административни цели) за период по-дълъг от една година.

Когато в имотите, машините, съоръженията и оборудването се съдържат компоненти с различна продължителност на полезен живот те се отчитат отделно.

Дружеството е определило стойностен праг в сила от 01.01.2013 г. от 500 лв., под който придобитите активи, независимо че притежават характеристиките на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им. Тази промяна се третира като промяна в счетоводната преценка и следователно активи с цена на придобиване под този праг, закупени в предходни периоди продължават да се третират като дълготрайни активи.

Последващо оценяване

Избраният от дружеството подход за последваща оценка на имотите, машините, съоръженията и оборудването е моделът на цената на придобиване по МСС 16, т.е. имотите, машините, съоръженията и оборудването са представени по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и натрупаните загуби от обезценка. При наличие на условие за преоценка последната се оповестява. В случай че активите са под прага за оценка последната се извършва от вътрешен оценител, техническо лице.

В случаите, когато новата справедлива стойност на нетекущите материални активи, оценени чрез „метод на амортизирана възстановителна стойност", надвишава балансовата им стойност, отчетната стойност и натрупаната амортизация последната се оповестявав в отчета за финансовото състояние. При обезценка се признава като разход в „Други разходи" в отчета за всеобхватния доход.

За дълготрайни материални активи, за оценката на които е приложен „пазарен подход" чрез „метод на пазарните аналози" се прилага адекватно представяне във финансовия отчет за периода.

Методи на амортизация

Дружеството използва "линеен метод" на амортизация на имотите, машините, съоръженията и оборудването (дълготрайните материални активи). Амортизирането на активите започва от началото на месеца, следващ месеца на въвеждане на актива в експлоатация и се преустановява в края на месеца, предхождащ месеца на извеждане на актива от употреба. Амортизация не се начислява за земи, напълно амортизирани активи и активи в процес на придобиване.

Амортизацията на имотите, машините, съоръженията и оборудването се начислява за срока на очаквания им полезен живот по линейния метод. Полезният живот по групи активи е определен в съответствие с: физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване, като се използват следните годишни амортизационни норми:

Амортизируеми активи	2018 г.	2017 г.
Сгради	4 %	4 %
Машини и оборудване	30%	30%
Транспортни средства	25%	25%
Стопански инвентар	15%	15%
Компютърно оборудване	50%	50%
Други	15%	15%

Определеният срок на годност на дълготрайните активи се преглежда в края на всяка година и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени.

Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини, съоръжения и оборудване, които имат характер на подмяна на основни възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, с които се удължава първоначалния срок на годност или се променя предназначението им се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчния му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от преносната стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството. През 2018 г. не са установени такива категории ремонти.

Обезценка на активи

Преносните стойности на дълготрайните материални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата им стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се коригира до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на дълготрайните материални активи е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите, бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност, като се прилага дисконтов фактор преди данъци, който отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в Отчета за всеобхватния доход.

Когато загубата от обезценка впоследствие се възстанови, преносната стойност на актива се увеличава до преизчислената възстановима стойност, така че увеличената преносна стойност да не надвишава стойността, която би била определена, ако не е била призната загуба от обезценка на актива в предходни години. Възстановяването на загуба от обезценка се признава като приход веднага.

Към 31.12.2018 г. и 31.12.2017 г., ръководството е направило преглед за обезценка на дълготрайните материални активи, въз основа на който ръководството е преценило, че не са били на лице условия за обезценка.

Печалби и загуби от продажба

Материалните нетекущи активи се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на "имоти, машини, съоръжения и оборудване" се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към "Други доходи/(загуби) от дейността, нетно" в отчета за всеобхватния доход.

3.6.Нематериални активи

Нематериалните активи са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. В техния състав са включени патенти, лицензи, права за ползване на софтуер, техническа документация и др..

В дружеството се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот от 2 – 7 г..

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за всеобхватния доход.

Дружеството не отчита нематериални активи.

3.7. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойностна оценка от себестойността (доставна цена, цена на придобиване) и нетната реализируема стойност. Себестойността на материалните запаси представлява сумата от всички доставни разходи, които включват покупната цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите и стоките в готов за тяхното използване/продажба вид.

Нетната реализируема стойност е очакваната продажна цена в нормална бизнес среда, намалена с очакваните разходи за довършителни дейности и разходите по продажбата. Тя се определя на база проучвания на пазара и експертна оценка.

Оценката на материалните запаси при тяхното изписване се извършва по среднопретеглена стойност.

3.8.Финансови активи

Счетоводна политика, приложима до 31 декември 2017 година

Дружеството класифицира своите финансови активи в следните категории:

- "финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата";
- "кредити и вземания", включително паричните средства и еквиваленти.

Класификацията е в зависимост от същността и целите (предназначението) на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството определя класификацията на финансовите активи на дружеството към датата на първоначалното им признаване в отчета.

Обичайно дружеството признава в Отчета за финансовото състояние към края на периода финансовите активи на датата на търгуване – датата, на която то се е обвързало (поело е окончателен ангажимент) да закупи съответните финансови активи. Всички финансови активи първоначално се оценяват по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията.

Финансовите активи се отписват от Отчета за финансовото състояние, когато правата за получаване на парични средства (потоци) от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и дружеството е прехвърлило съществената част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго дружество (лице). Ако дружеството продължава да държи съществената част от рисковете и ползите асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив,

то продължава да признава актива в Отчета за финансовото състояние, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства.

Кредити и вземания

Вземанията са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Те се оценяват в Отчета за финансовото състояние по тяхната амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с направена обезценка. Обичайните за дружеството активи в тази група са: вземания по предоставени заеми и търговски вземания. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца, а останалите – като нетекущи. Тази група финансови активи включва: предоставени заеми, търговски вземания, други вземания от контрагенти и трети лица. Лихвеният доход по кредитите и вземанията се признава на база ефективна лихва, освен при краткосрочните вземания под 3 месеца, където признаването на такава лихва е неоснователно като несъществено и в рамките на обичайните кредитни условия. Той се представя в Отчета за всеобхватния доход за периода към "финансови приходи/разходи нетно". Към края на всеки отчетен период дружеството оценява дали са настъпили събития или обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, налагащи обезценка на кредитите и вземанията.

Обезценка на търговски вземания се формира, когато са налице обективни доказателства, че дружеството няма да може да събере цялата сума по тях съгласно оригиналните условия на вземанията.

При оценката на събираемостта на вземанията ръководството прилага следните критерии:

- за вземанията от търговски контрагенти – ръководството прави анализ на цялата експозиция на контрагентите с оглед преценка на реалната възможност за събирането им. При наличие на несигурност относно събираемостта на вземанията се прави преценка каква част от тях е обезпечена (залог, ипотека) и по този начин е гарантирана събираемостта им (чрез бъдещо реализиране на обезпечението). Вземанията или част от тях, за които ръководството установява, че съществува достатъчно висока несигурност за събирането им се обезценяват на 100 %;
- за вземанията от други контрагенти – просрочените вземания над 360 дни се третират като несъбираеми и се обезценяват изцяло, доколкото се преценява, че е налице висока несигурност за тяхното събиране в бъдеще.

Стойността на обезценката е разликата между балансовата стойност на даденото вземане и сегашната стойност на прогнозираните бъдещи парични потоци, дисконтирани по оригинален ефективен лихвен процент.

Балансовата стойност на вземанията, за които е преценено, че е необходимо да се направи обезценка, се коригира чрез използването на коректива сметка, в която се натрупват всички обезценки. Загубите от обезценка и последващото им възстановяване се признават в отчета за всеобхватния доход към "други разходи/ приходи от дейността".

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансовите активи по справедлива стойност през печалби и загуби са такива, които се държат от дружеството за търгуване или изрично им е определено такова предназначение.

Един финансов актив се класифицира в групата за търгуване, ако той е:

а) бил придобит по принцип с цел търгуване в краткосрочен план;

б) част от идентифицируем портфейл от финансови инструменти, които дружеството управлява заедно и подходът за него е насочен към краткосрочно генериране на печалби; или

в) дериватив, който не е определен и не е ефективен като хеджиращ инструмент.

Финансовите активи по справедлива стойност през печалби и загуби се оценяват и представят в Отчета за финансовото състояние по техните справедливи стойности, определени чрез цени на борсата. Всеки резултат от преоценката, печалби или загуба, се отчита в Отчета за всеобхватния доход към "приходи/разходи от операции с инвестиции".

Нетният доход от тези активи съдържа и дивидента или лихвата, получени от тях.

Финансовите активи по справедлива стойност през печалби и загуби се класифицират като текущи активи.

Справедлива стойност на акциите на дружества, чиито книжа са борсово котирани, се определя чрез прилагане на осреднена борсова цена "купува" от последния месец към края на всеки отчетен период. Възникналите печалби и загуби от оценка по справедлива стойност се признават директно в собствения капитал, с изключение на загубите от обезценка, до момента на отписване на финансовия актив, когато натрупаните печалби или загуби, признати преди това в собствения капитал, се признават в Отчета за всеобхватния доход. Когато не са борсово търгуеми се извършва оценка на база съотношението на акцията към нетните активи към датата на предварителния очет за периода към датата на която се изготвя настоящия отчет, като в този случай се извършва проверка за обезценка.

Дивиденти по акции и дялове, класифицирани като финансови активи на разположение и за продажба, се признават и отчитат в Отчета за всеобхватния доход, когато се установи, че дружеството е придобило правото върху тези дивиденти.

Към края на всеки отчетен период дружеството оценява дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, че отделен финансов актив или група активи има обезценка.

Счетоводна политика, приложима от 01 януари 2018 година

Първоначално признаване, класификация и оценяване

При първоначалното им признаване финансовите активи се класифицират в три групи, според които те впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, по справедлива стойност през другия всеобхватен доход и по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Дружеството първоначално оценява финансовите активи по справедлива стойност, а в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, се добавят преките разходи по сделката. Изключение са търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране - те се оценяват на база цената на сделката, определена съгласно МСФО 15 и издадената фактура.

Покупките или продажбите на финансови активи, чиито условия изискват доставка на активите в рамките на даден период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата, на която дружството се е ангажирало да закупи или продаде актива.

Класификацията на финансовите активи при първоначалното им признаване зависи от характеристиките на договорните парични потоци на съответния финансов актив и бизнес модела на дружеството за неговото управление. За да бъде класифициран и оценяван по амортизирана стойност или по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, условията на даден финансов актив трябва да пораждат парични потоци, които представляват "само плащания по главницата и лихвата (СПГЛ)" по неиздължената сума на главницата. За целта се извършва анализ чрез тест на СПГЛ на нивото на инструмента.

Бизнес моделът на дружеството за управление на финансовите активи отразява начина, по който дружеството управлява финансовите си активи за генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци са резултат на събирането на договорни парични потоци, на продажба на финансовите активи, или и двете.

Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване финансовите активи са класифицирани в две категории:

- Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти);
- Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата (дългови и капиталови инструменти).

Класификационни групи

Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)

Дружеството оценява финансовите активи по амортизирана стойност, когато са удовлетворени и двете условия по-долу:

- финансовият актив се държи и използва в рамките на бизнес модел, имащ за цел неговото държане с оглед получаване на договорните парични потоци от него, и

• условията на договора за финансовия актив пораждат парични потоци на конкретни дати, които представляват само плащания по главницата и лихвите върху неиздължената сума на главницата.

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват на база метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП). Те подлежат на обезценка. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато активът бъде отписан, модифициран или обезценен.

Финансовите активи по амортизирана стойност на дружеството включват: парични средства и еквиваленти в банки, търговски вземания, в т.ч. от свързани лица предоставени заеми към свързани предприятия и заеми към трети лица.

Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата (дългови и капиталови инструменти)

Финансовите активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата (дългови и капиталови инструменти) се оценяват по стойността на котировката на последния ден от месеца в печалба или загуба. В случаите, в които инструментът не е търгуван, се извършва процедура по проверка за наличие на условие за обезценка в съответствие с нивата за оценяване - ниво 2 и ниво 3 по МСФО 13.

Отписване

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва от отчета за финансовото състояние на дружеството когато:

• правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли, или

• правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или дружеството е поело задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне; при което: или а) дружеството е прехвърлило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива; или б) дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но не е запазило контрола върху него

Когато дружеството е прехвърлило правата си за получаване на парични потоци от актива или е встъпило в споразумение за прехвърляне, то прави оценка на това дали и до каква степен е запазило рисковете и ползите от собствеността. Когато дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, нито е прехвърлило контрола върху него, то продължава да признава прехвърления актив до степента на продължаващото си участие в него. В този случай дружеството признава и свързаното с това задължение. Прехвърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които дружеството е запазило.

Продължаващо участие, което е под формата на гаранция върху прехвърления актив, се оценява по по-ниската от: първоначалната балансова стойност на актива и максималната сума на възнаграждението, което може да се изиска дружеството да изплати.

Обезценка на финансови активи

Дружеството признава коректив (провизия за обезценка) за очаквани кредитни загуби за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата. Очакваните кредитни загуби се изчисляват като разлика между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които дружеството очаква да получи, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент. Очакваните парични потоци включват и паричните потоци от продажбата на държаното обезпечение или други кредитни подобрения, които представляват неразделна част от условията на договора.

За изчислението на очакваните кредитни загуби по предоставени заеми на свързани и трети лица вкл. паричните средства и еквиваленти в банки, дружеството прилага общия подход за обезценка, определен от МСФО 9. Съгласно този подход дружеството прилага

"тристепенен" модел за обезценка въз основа на промени спрямо първоначалното признаване на кредитното качество на финансовия инструмент (актив).

Очакваните кредитни загуби се признават на два етапа:

а. Финансов актив, който не е кредитно обезценен при първоначалното му възникване/придобиване, се класифицира в Етап (Stage) 1. От първоначалното му признаване неговият кредитен риск и качества са обект на непрекъснато наблюдение и анализи. Очакваните кредитни загуби на финансовите активи, класифицирани в Етап 1 се определят на база на кредитни загуби, които са резултат от възможни събития на неизпълнение, които биха могли да настъпят в рамките на следващите 12 месеца от живота на съответния актив (12-месечни очаквани кредитни загуби за инструмента).

б. В случайте, когато след първоначалното признаване на финансов актив, кредитният му риск нарасне значително и в резултат от това неговите качества се влошат, той се класифицира в Етап (Stage) 2. Очакваните кредитни загуби на финансовите активи, класифицирани в Етап 2 се определят за целия оставащ живот (срок) на съответния актив, независимо от момента на настъпването на неизпълнението (очаквани кредитни загуби за целия живот (срок) на инструмента). Ръководството на дружеството е разработило политика и комплекс от критерии за анализ, установяване и оценка настъпване на състояние на „значително нарастване на кредитния риск" В случайте, когато кредитният риск на финансов актив нарасне до ниво, което индикира, че има настъпило събитие на неизпълнение, финансовият актив се счита за обезценен и той се класифицира в Етап (Stage) 3. На този етап се установяват и изчисляват понесените загуби по съответния актив за целия му оставащ живот (срок).

Ръководството на дружеството е извършило съответни анализи, на база на които е определило комплекс от критерии за събития на неизпълнение. Един от тях е просрочия на дължими договорни плащания повече от 180 дни, освен ако за определен инструмент не са налице обстоятелства, които правят оборимо това твърдение. Наред с него, се наблюдават и други събития, възоснова на вътрешна и външна информация, които са индикатор, че длъжникът не е в състояние да заплати (възстанови) всички все още дължими от него суми по договор, вкл. като се вземат предвид и всички кредитни улеснения предоставени от дружеството.

Дружеството коригира очакваните кредитни загуби, определени на база исторически данни, с прогнозни макроикономически показатели, за които е установено, че има корелация и се очаква да окажат влияние върху размера на очакваните кредитни загуби в бъдеще.

За изчисляване на очакваните кредитни загуби на *търговските вземания и активите по договори с клиенти* дружеството е избрало и прилага опростен подход на база матрица за изчисление на очаквани кредитни загуби и не проследява последващите промени в кредитния им риск. При този подход то признава коректив (провизия за обезценка) въз основа на очакваната кредитна загуба за целия срок на вземанията към всяка отчетна дата. Дружеството е разработило и прилага матрица за провизиране, която се базира на историческия опит по отношение на кредитните загуби, коригирани с прогнозни фактори, специфични за длъжниците и за икономическата среда и за които е установена корелацинна връзка с процента на кредитните загуби. Търговските вземания, които са в просрочие над 360 дни след датата на падежа се обезценяват на 100%.

Финансовите активи се отписват, когато не съществува разумно очакване за събиране на паричните потоци по договора.

Търговски вземания

Търговските вземания представляват безусловно право на дружеството да получи възнаграждение по договори с клиенти и други контрагенти (т.е. то е обвързано само изтичане на време преди изплащането на възнаграждението).

Първоначално оценяване

Търговските вземания се представят и отчитат първоначално по справедлива стойност на база ценета на сделката, която стойност е обичайно равна на фактурната им стойност, освен ако те съдържат съществен финансиращ компонент, който не се начислява допълнително. В този случай те се признават по сегашната им стойност, определена при дисконтова норма в размер на лихвен процент, преценен за присъщ на длъжника.

Последващо оценяване

Дружеството държи търговските вземания единствено с цел събиране на договорни парични потоци и ги оценява последващо по амортизирана стойност, намалена с размера на натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби.

3.9.Финансови пасиви

Счетоводна политика, приложима до 31 декември 2017 година

Финансовите пасиви на дружеството включват заеми и задължения към доставчици и други контрагенти. Първоначално те се признават в Отчета за финансовото състояние по справедливата им стойност нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо - по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва, освен за просрочени, предоговаряни и под условие за предсрочно изплащане.

Счетоводна политика, приложима от 01 януари 2018 година

Първоначално признаване, класификация и оценяване

При първоначално им признаване финансовите пасиви се класифицират като: такива по справедлива стойност в печалбата или загубата, или като заеми и привлечени средства, търговски или други задължения.

Първоначално всички финансови пасиви се признават по справедлива стойност, а в случая на заеми и привлечени средства и търговски и други задължения, нетно от пряко свързаните разходи по сделката.

Финансовите пасиви на дружеството включват търговски и други задължения, заеми и други привлечени средства.

Последващо оценяване

Последващото оценяване на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация.

Класификационни групи

Финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата

Финансовите пасиви по справедлива стойност през печалбата или загубата включват финансови пасиви, държани за активно търгуване и финансови пасиви, определени при първоначалното признаване като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата. Финансовите пасиви се класифицират като държани за търгуване, ако са придобити с цел повторна покупка в близко бъдеще. Тази категория включва деривативни финансови инструменти, притежавани от дружеството, които не са определени като хеджингови инструменти в хеджингово взаимоотношение както то е дефинирано в МСФО 9. Отделените внедрени деривативи също се класифицират като държани за търгуване, освен ако не са определени като ефективни хеджингови инструменти.

Печалбите или загубите по пасиви, държани за търгуване, се признават в отчета за всеобхватиня доход (в печалбата или загубата за годината).

Финансови пасиви, определени при първоначално признаване като такива по справедлива стойност през печалбата или загубата, се определят като такива към датата на първоначално признаване, само ако са изпълнени критериите на МСФО 9. Дружестото не е класифицирало някои от неговите финансови пасиви като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Получени заеми и други привлечени средства

След първоначалното им признаване, дружеството оценява лихвоносните заеми и привлечени средства по амортизирана стойност, чрез метода на ефективния лихвен процент. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато съответният финансов пасив се отписва, както и чрез амортизацията на база ефективен лихвен процент.

Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание каквито и да било дисконти или премии при придобиването, както и такси или разходи, които представляват

неразделна част от ефективния лихвен процент. Амортизацията се включва като "финансов разход" в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Отписване

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението бъде погасено, или прекратено, или изтече. Когато съществуващ финансов пасив бъде заменен с друг от същия кредитодател при по същество различни условия, или условията на съществуващ пасив бъдат съществено променени, тази размяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов. Разликата в съответните балансови суми се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Компенсиране на финансови инструменти

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират и в отчета за финансовото състояние се отразява нетната сума, ако съществува приложимо законно право за компенсиране на признатите суми и ако е налице намерение за уреждане на нетна основа, или за едновременно реализиране на активите и уреждане на пасивите.

Това изискване произтича от идеята на реалната стопанска същност на отношенията на дружеството с даден контрагент, че при едновременното съществуване на тези две изисквания очакваният фактически бъдещ паричен поток и ползи от тези разчети за предприятието е нетният поток, т.е. нетната сума отразява реалното право или задължение на дружеството от тези финансови инструменти - при всички обстоятелства да получи или плати единствено и само нетната сума. Ако не са налице едновременно и двете условия се приема, че правата и задълженията на дружеството по повод тези насрещни разчети (финансови инструменти) не се изчерпват при всички ситуации само и единствено с получаването или плащането на нетната сума.

Политиката за нетирането е свързана и с оценката, представянето и управлението на реалния кредитен и ликвиден риск, свързан с тези насрещни разчети.

Критериите, които се прилагат за установяване на „наличие на текущо и правно приложимо право за нетиране" са:

- да не зависи от бъдещо събитие, т.е да не е приложимо само при настъпване на някакво бъдещо събитие;
- да бъде възможно за упражняване и защитимо с правни способи в хода на (кумулативно):
  - обичайната дейност,
  - в случай на неизпълнение/просрочие, и
  - в случай на неплатежоспособност или несъстоятелност.

Приложимостта на критериите се оценява спрямо изискванията на българското законодателство и установените договорености между страните. Условието за „наличие на текущо и правно приложимо право за нетиране" винаги и задължително се оценява заедно с второ условие - за „задължително намерение за уреждане на тези разчети на нетна база".

3.10.Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства включват касовите наличности и разплащателните сметки, а паричните еквиваленти - краткосрочните депозити в банки, чийто оригинален матуритет е по-малък от 3 месеца. Отчета за паричните потоци за периода е изготвен по прекия метод, съгласно изискванията на МСС 7.

За целите на изготвянето на Отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи се посочва като "други постъпления (плащания)", нетно към паричните потоци от инвестиционна дейност, доколкото той участва в дългосрочните перспективи за очакваните оперативни приходи за бъдещи периоди;
- лихвите по получени инвестиционни кредити се включват като плащания за финансова дейност, а лихвите, свързани с кредити, обслужващи текущата дейност (за оборотни средства), се включват в оперативна дейност;

- получените лихви от депозити в банки се включват в състава на паричните потоци от финансова дейност;
- постъпленията и плащанията от и по овърдрафти са показани нетно от дружеството;
- трайно блокираните парични средства над 3 месеца не се третират като парични средства и еквиваленти;
- постъпленията по договори за факторинг се представят в парични потоци от финансова дейност.

3.11.Търговски и други задължения

Търговските и други задължения са отразени по номинална стойност. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизирана стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва.

3.12.Регистриран капитал и резерви

Тук се посочва основният капитал на дружеството, чийто размер кореспондира със стойността отразена в Търговския регистър към 31.12.2018 г. и 31.12.2017 г., както и формираните допълнителни резерви и финансовите резултати на дружеството за 2017 г. и 2018 г..

3.13.Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Задълженията за доходи при пенсиониране, признати в Отчета за всеобхватния доход за периода, представляват сегашната стойност на задълженията за дефинирани доходи.

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда (КТ) и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство.

Основно задължение на работодателя е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за фонд "Пенсии", допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд "Общо заболяване и майчинство" (ОЗМ), фонд "Безработица", фонд "Трудова злополука и професионална болест" (ТЗПБ) и здравно осигуряване.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават конкретно със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съотношение, което се променя ежегодно и е определено в чл. 6, ал. 3 от Кодекса за социално осигуряване (КСО). Общият размер на вноската за фонд "Пенсии", ДЗПО, фонд "ОЗМ", фонд "Безработица" и здравно осигуряване през 2018 г., е както следва:

- за периода 01.01.2018 г. – 31.12.2018 г.

32.3% (разпределено в съотношение за работодател осигурено лице, както следва: 56:44 за 1 процентен пункт увеличение на осигурителната вноска за фонд "Пенсии" и 60:40 за останалите видове осигурителни вноски, съгласно Кодекса за социално осигуряване и Закона за здравното осигуряване) за работещите при условията на трета категория труд, каквито са заетите в дружеството. В допълнение, изцяло за своя сметка работодателят прави осигурителна вноска за фонд "ТЗПБ" в размер на 0.9%.

Към дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Осигурителните и пенсионни планове, прилагани от дружеството в качеството му на работодател, се основават на българското законодателство и са планове с дефинирани вноски. При тези планове работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд "Пенсии", фонд "ОЗМ", фонд "Безработица", фонд "ТЗПБ", както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогично са задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор следните обезщетения:

- неспазено предизвестие - за периода на неспазеното предизвестие;
- поради закриване на предприятието или на част от него, съкращаване в щата, намаляване на обема на работа и спиране на работата за повече от 15 дни и др. – от една брутна месечна работна заплата;
- при прекратяване на трудовия договор поради болест – в размер на брутното възнаграждение на работника за два месеца при условие, че има най-малко пет години трудов стаж и не е получавал обезщетение на същото основание;
- при пенсиониране – от 2 до 6 брутни месечни работни заплати според трудовия стаж в дружеството;
- за неизползван платен годишен отпуск - за съответните години за времето, което се признава за трудов стаж.

След изплащането на посочените обезщетения за работодателя не произтичат други задължения към работниците и служителите.

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки, (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналът е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в Отчета за всеобхватния доход в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удръжки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от дружеството вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани, тъй като представляват обезщетение.

Към датата на всеки финансов отчет дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката не се включват приблизителната преценка в недисконтиран размер на разходите за вноски по задължителното обществено осигуряване.

Съгласно Кодекса на труда дружеството е задължено да изплаща на лица от персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в дружеството може да варира между 2 и 6 брутни месечни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи. Към датата на всеки финансов отчет, дружеството прави оценка в средносрочен план (3 години) за очакваните обезщетения по категории персонал.

3.14.Провизии

Провизии се признават, когато дружеството има настоящо (конструктивно или правно) задължение в резултат на минало събитие, и е вероятно, че погасяването/уреждането на това задължение е свързано с изтичане на ресурси. Провизиите се оценяват на база най-добрата приблизителна преценка на ръководството към датата на баланса за разходите, необходими за уреждането на съответното задължение. Приблизителната оценка се дисконтира, когато падежът на задължението е дългосрочен. Когато се очаква част от ресурсите, които ще се използват за уреждане на задължението да бъдат възстановени от трето лице, дружеството признава вземане, ако е налице висока степен на сигурност на неговото получаване, стойността му може надеждно да се установи и доход (кредит) по същата позиция в Отчета за всеобхватния доход, където е представена и самата провизия.

Стойността на провизиите за гаранции се определя на базата на най-добрата приблизителна оценка на разходите, необходими за покриване на сегашното задължение към края на отчетния период, като е взет предвид и минал опит (в случаите когато дружеството поема гаранции за продадени активи).

Провизии за съдебни дела

По откритите заведени съдебни дела срещу дружеството ръководството е преценило, съвместно с адвокатите му, че на настоящия етап не е налице вероятност и няма рискове за негативен изход от тях. За 2018 г. няма открити и заведени дела срещу дружеството и не са

признати провизии за задължения по съдебни дела в отчета за финансовото състояние към 31 декември 2018 г..

3.15.Лизинг

Финансов лизинг

Лизингополучател

Финансовият лизинг, при който се трансферира към дружеството съществената част от всички рискове и стопански ползи, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се капитализира в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя, като се представя като имоти, машини и оборудване под лизинг по цена на незабавна продажба или ако е по-ниска - по сегашната стойност на минималните лизингови плащания.

Лизинговите плащания съдържат в определено съотношение финансовия разход (лихвата) и приспадащата се част от лизинговото задължение (главница), така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение. Лихвените разходи се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като "финансови разходи" - лихва, на база метода на ефективен лихвен процент Придобитите под финансов лизинг активи се амортизират на база полезния живот на актива и в рамките на лизинговия срок.

Лизингодател

Финансовият лизинг, при който се трансферира извън дружеството съществената част от всички рискове и стопански изгоди, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се изписва от състава на активите на лизингодателя и се представя в отчета за финансовото състояние като вземане със стойност, равна на нетната инвестиция от лизинга. Нетната инвестиция в лизинговия договор представлява разликата между сбора от минималните лизингови плащания по договора за финансов лизинг и негарантираната остатъчна стойност, начислена за лизингодателя, и незаработеният финансов доход.

Разликата между балансовата стойност на отдадения под финансов лизинг актив и незабавната (справедливата му продажна) стойност се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в началото на лизинговия договор (при предаването на актива) като доход от продажба на активи.

Признаването на заработения финансов приход като текущ лихвен приход се основава на прилагането на метода на ефективната лихва.

Оперативен лизинг

Лизингополучател

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществената част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив се класифицира като оперативен лизинг. Поради това активът не се включва в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя.

Плащанията във връзка с оперативния лизинг се признават като разходи в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на база линеен метод за периода на лизинга.

Лизингодател

Наемодателят продължава да притежава съществена част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив. Поради това този актив продължава да е включен в състава на неговите имоти, машини и оборудване като амортизацията му за периода се включва в текущите разходи на лизингодателя.

Приходът от наеми от оперативен лизинг се признава на базата на линейния метод в продължение на срока на съответния лизинг. Първоначално направените преки разходи във връзка с договарянето и уреждането на оперативния лизинг, се добавят към балансовата стойност на отдадените активи и се признават на базата на линейния метод в продължение на срока на лизинга.

3.16.Управление на финансовите рискове

В хода на обичайната си дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най – важните, от които са: пазарен (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено – обвързани парични потоци. Финансовите рискове текущо се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни цени на услугите предоставяни от дружеството и да се оценят адекватно формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

3.17.Оценяване по справедлива стойност

В хода на обичайната си дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, поради което някои от активите и пасивите на дружеството се оценяват и представят по справедлива стойност за целите на финансови отчитане. Оценките се извършват като се използват два подхода а именно:

- на повтаряща се база за категориите „финансови активи на разположение за продажба“, предоставените и получени заеми (независимо дали са банкови или от трети лица), търговски вземания, други вземания и задължения, вземания и задължения за финансов лизинг;
- на неповтаряща се база нефинансови активи като имоти, машини и оборудване.

Справедливата стойност е цената която би била получена при продажбата на даден актив или платена при прехвърлянето на пасива обичайна сделка между независими пазарни участници на датата на оценяване. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението че операцията по продажбата ще се реализира на основен пазар за този активи или пасив или друг най-изгоден пазар, който може да бъде приравнен като основен.

Измерването на справедливата стойност на нефинансовите активи е базирано на предположението за най-ефективно възможно използване на актива което е изходната точка на оценъчната техника.

Дружеството прилага следните оценъчни техники:

- пазарния подход;
- приходния подход;
- разходния подход,

като най-често прилаганите техники са директни. Ползват се и подхода за пазарните аналози и дискутираните парични потоци за достоверно отчитане на приложената оценъчна техника към момента на оценяване.

Справедливата стойност на всички активи и пасиви които се оценяват и/или оповестяват във финансовия отчет по справедлива стойност се категоризират в рамките на йерархията на справедливата стойност а именно:

- Ниво 1 – котирани (некоригирани) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2 – оценъчни техники при които се използват входящи данни които са различни от директно котирани цени но са пряко или косвено достъпни за наблюдение;
- Ниво 3 – оценъчни техники при които се използват входящи данни в значителната си част са ненаблюдаеми.

Дружеството прилага основно справедливата стойност Ниво 2 и Ниво 3.

Дружеството използва и външни експерти за оценка на активите и пасивите за оценка по справедлива стойност на интервали определени от ръководството на дружеството за съответната категория активи, като входящите данни и измервания са обект на обсъждане и координиране.

Финалните оценки на справедливата стойност подлежат на одобрение от ръководството на дружеството.

3.18.Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.

Оценка на справедливата стойност на финансовите инструменти

Когато справедливата стойност на финансовите активи и финансовите пасиви, отчетени в отчета за финансовото състояние, не може да бъде получена на база котирани цени на активни пазари, тяхната справедлива стойност се определя чрез използване на други оценъчни модели и техники, включително модела на дисконтираните парични потоци. Използваната входяща информация в тези модели се събира от от наблюдавани пазари, където това е възможно, но когато това не може да бъде направено, за определянето на справедливите стойности предполага приложението на определена степен на преценка. Такава преценка включва разглеждането, анализа и оценката за входящите данни като например, за ликвиден риск, кредитен риск и волатилност. Промените в предположенията за тези фактори могат да повлияят върху размера на отчетената справедлива стойност на финансовите инструменти.

Изчисление на очаквани кредитни загуби за предоставени заеми и гаранции, търговски вземания и активи по договори с клиенти

Имерването на очакваната кредитна загуба за финансови активи, отчитани по амортизирана стойност (предоставени заеми, вземания и активи по договори с клиенти), както и за предоставени финансови гаранции е област, която изисква използването на комплексни модели и съществени предположения за бъдещи икономически условия и кредитно поведение на клиенти и длъжници (например вероятността контрагентите да не изпълнят задълженията си и произтичащите от тях загуби).

За прилагането на тези изисквания ръководството на дружеството прави редица съществени преценки, като: а) определяне на критерии за идентифициране и оценка на значително увеличение на кредитния риск; б) избор на подходящи модели и предположения за измерване на очакваните кредитни загуби; в) формиране на групи от сходни финансови активи (портфейли) за целите на измерването на очакваните кредитни загуби, г) установяване и оценка за зависимостта между историческите проценти на просрочие и поведението на определени макропоказатели, за да се отразят ефектите от прогнозите за тези макропоказатели в бъдеще при изчисленията на очакваните кредитни загуби.

4.Приходи от договори с клиенти

Отчетените приходи от договори с клиенти включват:

Година	**Периода, приключващ на**	**Периода, приключващ на**
	31.12.2018 г.	**31.12.2017 г.**
Вид приход	**хил. лв.**	**хил. лв.**
Приходи от услуги	136	114
Всичко :	**136**	**114**

Отчетените приходи от договори с клиенти за 2018 г. и 2017 г. са формирани от сключени договори за оперативен лизинг на леки автомобили, собственост на „Арсенал Трейдинг“ ЕООД.

5.Разходи за външни услуги

Разходите за външни услуги са както следва:

Година	Периода, приключващ на	Периода, приключващ на
	31.12.2018 г.	31.12.2017 г.
Вид разход	**хил. лв.**	**хил. лв.**
Счетоводни услуги	1	1
Услуги по договор за одит	1	1
Застраховки	1	-
Всичко :	**3**	**2**

Разходите за външни услуги са формирани от сумите: за счетоводно обслужване по договор с „Арсенал – 2000“ АД; за одит по договор с „Ажур ТДМ“ ООД; за застраховки „Гражданска отговорност“ и „Каско“ на притежаваните от дружеството леки автомобили.

6.Разходи за персонала

Разходите за персонала включват разходите за възнаграждения по договор за управление и контрол на 1 лице. За 2018 г. и 2017 г. те възлизат на 2 хил. лв..

7.Разходи за амортизации

Разходите за амортизации са формирани от амортизации на транспортни средства собственост на дружеството и са в размер на 97 хил. лв. за 2018 г. и 90 хил. лв. за 2017 г..

8.Други разходи

Другите разходи се състоят от:

Година	Периода, приключващ на	Периода, приключващ на
	31.12.2018 г.	31.12.2017 г.
Вид разход	**хил. лв.**	**хил. лв.**
Разходи за данъци върху превозни средства	3	2
Разходи в натура свързани с лично ползване на превозни средства	1	-
Всичко :	**4**	**2**

9.Данъци

Разходът за корпоративен данък е както следва:

Обяснение на ефективната данъчна ставка	%	Периода, приключващ на	%	Периода, приключващ на
		31.12.2018 г.		31.12.2017 г.
		хил. лв.		хил. лв.
Печалба преди данъци (счетоводна печалба)		30		18
Непризнати разходи/приходи за данъчни цели				
Свързани с увеличение		97		90
Свързани с намаление		(97)		(90)

Преобразуван финансов резултат (данъчен финансов резултат)		30		18
Текущ корпоративен данък	10	(3)	10	(2)
Приходи/разходи за отсрочени корпоративни данъци		-		-
Печалба след данъчно облагане		27		16

Данъкът за текущата година е изчислен в съответствие със Закона за корпоративното подоходно облагане.

Приложимата данъчна ставка за 2018 година е 10 % (за 2017 година – 10 %).

В съответствие с българското законодателство, възникналите в рамките на финансовата година данъчни загуби могат да бъдат пренесени и компенсирани срещу бъдещи облагаеми печалби в някоя от следващите пет финансови години. Към 31 декември 2018 година в дружеството няма налични такива загуби от предходни години.

10.Имоти, машини, съоръжения и оборудване

Преглед за обезценка

Към 31.12.2018 г. е направен преглед за обезценка на дълготрайните материални активи. На базата на този преглед ръководството е преценило, че не са налице индикатори за обезценка.

	Транспортни средства
	хил. лв.
ОТЧЕТНА СТОЙНОСТ	
към 1 януари 2017	315
Придобити	285
Отписани	-
31 декември 2017	600
Придобити	-
Отписани	-
31 декември 2018	600
НАТРУПАНА АМОРТИЗАЦИЯ	
към 1 януари 2017	212
Начислена за периода	90
Отписана Амортизация	
31 декември 2017	303
Начислена за периода	97
Отписана амортизация	-
31 декември 2018	400
ПРЕНОСНА /балансова/ СТОЙНОСТ КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2017	**298**

ПРЕНОСНА /балансова/ СТОЙНОСТ КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2018	**200**

Дружеството е предоставило под наем дълготрайни материални активи – транспортни средства /леки автомобили/ при условията на оперативен лизинг с преносна стойност към 31.12.2018 г. в размер на 200 хил. лв.. За тези активи през отчетния период е начислена амортизация в размер на 97 хил. лв.. Отчетните приходи от наем са в размер на 136 хил. лв..

11.Търговски и други вземания

Търговските и други вземания са както следва:

	Към 31.12.2018	Към 31.12.2017
	хил. лв.	**хил. лв.**
Вземания от клиенти	1	1
Вземания от свързани лица	11	16
Други	1	1
Общо:	**13**	**18**

Вземанията от клиенти и свързани лица представляват вземания по договори за оперативен лизинг на леки автомобили, собственост на „Арсенал Трейдинг" ЕООД.

Другите вземания за 2018 г. и 2017 г. са формирани от предплащания, свързани със застраховки „Гражданска отговорност" и „Каско МПС".

12.Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства включват:

Година	**Периода, приключващ на**	**Периода, приключващ на**
	31.12.2018 г.	**31.12.2017 г.**
	хил. лв.	**хил. лв.**
Каса в лева	2	4
Разплащателна сметка в лева	84	52
Всичко :	**86**	**56**

13.Регистриран капитал

Основният капитал е представен по неговата номинална стойност и съответства на актуалната му регистрация към 31 декември 2018 г.. Капиталът на дружеството е в размер на 5 хил. лв., разпределен на 50 дяла по 100, 00 лв. всеки. Едноличен собственик на капитала е „Арсенал" АД ЕИК: 833067612.

14.Резерви

През 2018 и 2017 години с решения на Съвета на директорите на „Арсенал" АД /Протоколи № 5/24.04.2017 г. и № 2/23.03.2018 г./ са формирани допълнителни резерви в размер на 30 хил. лв..

15.Натрупана печалба/загуба

За отчетната 2018 г. финансовият резултат е печалба в размер на 27 хил. лв. Неразпределената печалба, формирана през 2014 г. и 2015 г., е на стойност 19 хил. лв..

С цел достоверно представяне на размера на формираните допълнителни резерви за периода, приключващ на 31 декември 2018 година в отчета за промените в собствения капитал за периода, приключващ на 31 декември 2018 година е извършена корекция при закръгляне в хил. лв. на текущия финансов резултат за 2017 г. съответно от 16 хил. лв. на 15 хил. лв..

Собственият капитал към 31.12.2018 г. е 81 хил. лв., а към 31.12.2017 г. – 55 хил. лв..

16.Нетекущи пасиви

Нетекущите пасиви на дружеството представляват нетекущи задължения в размер на 213 хил. лв. за 2018 г. /300 хил. лв. за 2017 г./. Тези задължения са част от допълнителна парична вноска от едноличния собственик, приета с Протокол № 9/04.10.2016 г. от заседание на Съвета на директорите на „Арсенал" АД със срок на възстановяване до 31.12.2020 г..

17. Търговски и други задължения

Към 31.12.2018 г. дружеството няма текущи търговски и други задължения.

Текущите търговски и други задължения към 31 декември 2017 г. в размер на 13 хил. лв. представляват текуща част от допълнителна парична вноска от собственика „Арсенал" АД приета с Протокол № 1/12.03.2008 г. от заседание на Съвета на директорите на „Арсенал" АД.

18.Данъчни задължения

Данъчните задължения са както следва:

Година	Периода, приключващ на	Периода, приключващ на
	31.12.2018 г.	31.12.2017 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Данък върху добавената стойност за внасяне	2	2
Корпоративен данък	3	2
Общо:	**5**	**4**

19.Свързани лица

През 2018 и 2017 години дружеството е имало взаимоотношения и е извършвало сделки със свързани лица по линия на капитала, като е предоставяло дълготрайни материални активи под наем - транспортни средства при условията на оперативен лизинг и е получавало счетоводни услуги. За периода 2017 г. – 2018 г. са извършвани сделки със следните свързани лица: „Арсенал" АД, гр. Казанлък и „Арсенал-2000" АД, гр. Казанлък.

Сделките между свързаните лица са сключени при условия, които не се различават съществено от тези между несвързаните лица.

Разчети със свързани лица:	2018 г.	2017 г.
	хил. лв.	хил. лв.
- Търговски вземания	11	16
- Задължения	213	313
- Приходи	129	113
- Разходи	1	1

„Арсенал Трейдинг" ЕООД е свързано лице по линия на управлението с „Нимекс" ЕООД.

20.Политика и процедури за управление на капитала

Целите на ръководството на дружеството във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на дружеството да продължи дейността си като действащо предприятие, така че да може да предоставя възвръщаемост на капитала на едноличния собственик „Арсенал" АД;

- да осигури добра рентабилност на собственика, като определя адекватно цената на продуктите и услугите си, както и инвестиционните си проекти в съответствие с нивото на различните видове риск.

Дружеството управлява структурата на капитала и извършва необходимите корекции в нея в съответствие с промените в икономическата обстановка и характеристиките на риска на съответните активи. За да поддържа или коригира капиталовата структура, дружеството се

придържа към общоприетите за отрасъла норми на съотношение нетен дълг към капитал. Нетният дълг се изчислява като общ дълг минус парите и паричните еквиваленти.

През 2018 година стратегията на дружеството е да поддържа съотношението дълг към капитал на такова ниво, което да гарантира достъп до финансиране на разумна цена.

Съотношението нетен дълг към капитал съответно към 31 декември 2018 г. и 31 декември 2017 г. е както следва:

	Към 31.12.2018 г.	Към 31.12.2017 г.
Общ дълг	218	317
Пари и парични еквиваленти	(86)	(56)
Нетен дълг	132	261
Общо собствен капитал	81	55
Нетен дълг към капитал	**1.63**	**4.75**

Към 31.12.2018 г. е налице намаление на съотношението нетен дълг към капитал спрямо 2017 г.. Това е свързано пряко с навременно предприетите от ръководството на дружеството мерки и програми за коригиране и подобряване на капиталовата структура на „Арсенал Трейдинг" ЕООД.

Спазен е принципа за постоянното нарастване на капитала.

21.Цели и политика на ръководството за управление на риска

Най-значимите финансови рискове, на които е изложено дружеството, са изброени по-долу.

Валутен риск

Към 31.12.2018 г. и 31.12.2017 г. дружеството не е изложено на валутен риск, тъй като всички сделки на „Арсенал Трейдинг" ЕООД се осъществяват в български лева.

Лихвен риск

Към 31.12.2018 г. и 31.12.2017 г. дружеството не е изложено на лихвен риск. Предоставените допълнителни парични вноски от едноличния собственик на капитала „Арсенал" АД са безлихвени.

Не се използват други банкови кредити и инструменти свързани с плащане на лихви за финансиране на оперативната дейност на дружеството.

Приходите и оперативните парични потоци са в голяма степен независими от промените в пазарните лихвени равнища.

Политиката на дружеството е насочена към минимизиране на лихвения риск.

Ценови риск

С цел управление на ценовия риск, дружеството договаря цените на тези услуги, за които това е възможно и съответно сключва договори за цялата финансова година.

Кредитен риск

Излагането на дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на търговските вземания. Същите са представени в баланса в нетен размер, след приспадане на начислените обезценки по рискови вземания.

Дружеството няма значителна концентрация на кредитен риск. Неговата политика е, че отсрочени плащания се предлагат само на клиенти, които имат дълга история и търговско сътрудничество с дружеството, добро финансово състояние и липса на нарушения при спазването на кредитните условия.

Ликвиден риск

Дружеството провежда консервативна политика по управление на ликвидността като внимателно следи плащанията по нетекущите си задължения, както и изходящите парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Потребностите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди – ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози, а в дългосрочен план – за периоди от 180 и 360 дни.

Стойностите на задълженията към свързани лица са равни на преносната стойност, посочена в Отчета за финансовото състояние.

Справедливи стойности

Справедливата стойност най-общо представлява сумата, за която един актив може да бъде разменен или едно задължение да бъде изплатено при нормални условия на сделката между независими, желаещи и информирани контрагенти. Политиката на дружеството е да оповестява във финансовите си отчети справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, най-вече за които съществуват котировки на пазарни цени.

Справедливата стойност на финансовите инструменти, които не се търгуват на активни пазари се определя чрез оценъчни методи, които се базират на различни оценъчни техники и предположения на ръководството, направени на база пазарните условия към края на отчетния период на база на нетната стойност на активите на дружеството като преценката на ръководството е, че не са налице условия за обезценки.

Също така голямата част от финансовите активи и пасиви са или краткосрочни по своята същност (търговски вземания и задължения, краткосрочни заеми), или са отразени в Отчета за финансовото състояние по пазарна стойност (предоставени банкови депозити, инвестиции в ценни книжа) и поради това тяхната справедлива стойност е приблизително равна на балансовата им стойност. Търговските вземания са в размер на 13 хил. лв. и се класифицират изцяло в ниво III на класификацията, като е извършен преглед за обезценка от ръководството към 31.12.2018 г.. Търговските задължения също се оценяват по тяхната настояща стойност. Към 31.12.2018 г. дружеството няма търговски задължения.

Доколкото все още не съществува достатъчно пазарен опит, стабилност и ликвидност за покупки и продажби на някои финансови активи и пасиви, за тях няма достатъчно и надеждни котировки на пазарни цени. Ръководството на дружеството счита, че при съществуващите обстоятелства представените в Отчета за финансовото състояние оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

22.Други оповестявания

Национални резерви и военновременни запаси

Дружеството няма ангажименти по правителствена програма за Националния резерв и военновременните запаси.

Програми за опазване на околната среда

Дейността на дружеството не оказва вредно въздействие върху екологичното равновесие на околната среда и не са извършвани специални разходи свързани с това.

Съдебни дела и административни производства

Дружеството няма действащи съдебни дела и административни производства.

Активи, дадени за обезпечение, записи на заповед и гаранции

Към 31.12.2018 г. дружеството няма активи, дадени за обезпечение, записи на заповед и гаранции.

Интегрирана система за управление

Въз основа на сключен договор за счетоводно обслужване с „Арсенал -2000“ АД дружеството използва внедрената в „Арсенал - 2000“ АД ERP система за планиране и управление на ресурсите Техноклас.

Оповестяване на друга съществена информация

В съответствие със сключен договор с ОД „Ажур ТДМ“ ООД оповестяваме, че възнаграждението по договора е в размер на 1 хил. лева без ДДС, като не са налице други услуги.

23.Събития след отчетния период

Не са известни настъпили събития след отчетния период по отношение на обектите представени във финансовия отчет, които да изискват корекции или отделно оповестяване към 31 декември 2018 г..

В периода от 31 декември 2018 г. до датата, на която финансовия отчет е утвърден от Управителя не са възникнали сделки или събития от съществено значение и (или) с необичайно естество, които по мнение на дружеството биха оказали значително влияние върху резултата за следващата финансова година.

24.Застраховано имущество

Към 31 декември 2018 г. и 31 Декември 2017 г. дружеството има застраховки „Гражданска отговорност" и пълно каско на МПС за всички собствени транспортни средства.

Настоящият финансов отчет на „Арсенал Трейдинг" ЕООД е приет от Управителя на дружеството на 29.01.2019 година и е подписан от:

„Арсенал Трейдинг" ЕООД:

Съставител: ..... /Боряна Владимирова Костадинова/

Управител: ..... /Добрин Цветанов Драгнев/